

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične štev. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih toskarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nvč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zarodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. Plačnje se izključno le upravi „Edinosti“. Pisalnice in utočijivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60.

Vai dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. - Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti štev. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

+ Dr. Karol Lueger

Po dolgem in hudem smrtnem boju je umrl Dr. Lueger včeraj ob 8. uri 5 minut predpoludne.

Ce se je že kedaj pokazala resničnost pregovora: kakoršno življenje, taka smrt, tedaj velja to o Dr. Luegerju. V življenju se je moralo umakniti silni individualnosti tega velikega moža vse, kar mu je prišlo na pot in konečno mu je morala doprinesti tudi sama neizprosna smrt svoj tribut spoštovanja. Drugi, navadni smrtniki se morajo takrat ko prihaja neizprosna bela žena brez družega pokoriti, a Dr. Lueger se je upiral še celo sami smrti tako dolgo, da so se temu čudili sami zdravniki. Kakor vse življenje, tako nam je pokazalo posebno njegovo umiranje, da je bil Dr. Lueger res izvanreden človek.

Ob mrtvaškem odru sinu iz ljudstva Dr. Karol Luegerja izražajo svoje sožalje vladarji, knezi in visoki dostojanstveniki, ob njegovem grobu plaka ves Dunaj, ki je zgubil svojega očeta.

Dr. Karol Lueger je bil rojen dne 24. oktobra 1844 kot sin sluga dunajske politehnik. Doživel je torej 66 let.

Leta 1873 je otvoril samostojno odvetniško pisarno, l. 1875 je bil voljen v mestni svet in l. 1885 v državni zbor.

Dne 29. maja 1895 je bil prvič izvoljen dunajskim županom. Dobil je 70 glasov. Ker pa njegova stranka še ni imela večine v mestnem svetu, je izvolitev odklonil. Prišlo je do razpusta mestnega sveta in imenovanja vladnega komisarja. Pri novih volitvah je dobila Luegerjeva stranka večino in pri volitvi župana je bil izvoljen Dr. Lueger s 93 glasovi. Ker je pa bil Dr. Lueger poznan kot velik nasprotnik Madjarov, ga cesar z ozirom na Madjare ni potrdil. 13. novembra istega leta je bil Dr. Lueger ponovno izvoljen županom z 92 glasovi, na kar je bil mestni svet takoj razpuščen.

Pri novih volitvah je dobila Dr. Luegerjeva stranka še večjo večino, nego jo je imela preje. Tedaj ga je poklical cesar v avdienco ter ga prosil, naj ponovne izvolitve ne sprejme. Cesarjevi želji se je Dr. Lueger udal. Županom je bil izvoljen Dr. Strobach, dočim je vodil občinske posle dejanski Dr. Lueger kot prvi podžupan. Dr. Strobach se je kmalu odpovedal in ko je bil dne 4. aprila 1897 Dr. Lueger petič izvoljen dunajskim županom, ga je cesar končno potrdil.

Zasluge, ki si jih je pridobil Dr. Lueger za dunajsko mesto so brezdvomno zelo velike. Njemu se ima Dunaj zahvaliti za dva nova vodovoda, od katerega je eden že izgotovljen, a drugi v delu, dalje za razširjenje električne železnice, zgradbo mestne plinarne, prevzete cestne železnice v mestno last, mnogo novih vrtov in parkov itd. itd. Gotovo je, da ni bilo pred Luegerjem na Dunaju župana, ki bi bil tako popularen, kakor je bil on. A ta popularnost je bila tudi v polni meri opravičena. In naj se že misli o Dr. Luegerju in njegovem političnem delovanju kakor se hoče, eno mu treba priznati: bil je vseskozi poštenjak! Pri njegovem uplivi in njegovem ugledu bi mu ne bilo težko si pridobiti bogatstva. A on je ostal vedno siromak, kakoršen se je rodil.

* * *

DUNAJ 10. O zadnjih urah Dr. Luegerja poročajo nastopno: Ob 4. uri zjutraj so bili poklicani v mestno hišo trgovinski minister Dr. Weiskirchner, bivša ministra Dr. Gessmann in Ebenhoch, magistratni ravnatelj Appel in trije podžupani. Ob 6. uri so pavze v dihanju narasle na 50 sekund. Utrpanje leteče. Nekoliko minut pred 8. uro so bili zbrani občinski svetovanci in poslanci poklicani v mrtvaško sobo. Kmalu potem je neki prijatelj Dr. Luegerja pred mrtvaško sobo zbranim naznanil, da je župan že umrl. Nekoliko sekund pozneje je magistratni ravnatelj Dr. Bibl priobčil, da je vest o smrti pre zgodnja in da Dr. Lueger še diha. Deset minut pozneje je župan izdihnil.

DUNAJ 10. Listi se v nad vse toplih besedah spominjajo Dr. Luegerja. Izlasti povdarjajo silno vstvarjajočo in preosnovno silo Dr. Luegerja, njegovo sijajne politične darove, njegovo bistroumnost in njegovo taktično sposobnost ter njegove zasluge za razvoj Dunaja.

Pogreb se bo vršil v ponedeljek ob 11.30 predpoludne.

Truplo položijo na mrt. oder v krasno odlični ljudski dvorani mestne hiše. Pogrebni sprevod se bo iz mestne hiše pomikal preko Ringa in Koroške ulice v cerkev sv. Stefana, kjer bo truplo blagoslovljeno ob 1. uri. Blagoslovljenju trupla se vdeležijo tudi cesar, ki bo pričakoval truplo pri glavnih vratih

cerkve sv. Stefana in je po dovršenem blagoslovljenju zopet spremi do tja.

Svoje sožalje so izrekli tudi mnogi člani diplomatskega zbora, mej temi tudi nemški poslanik pl. Tschirsky.

Na dan pogreba ostanejo zaprte vse ljudske in meščanske šole.

DUNAJ 10. Popoludne je profesor Kolisko konserviral truplo Dr. Luegerja, ki je bilo potem položeno na oder v ljudski dvorani. Jutri opoludne pridejo pokropiti truplo občinski svet, potem bo dvorana odprta občinstvu. Na centralnem pokopališču bodo ob grobu govorili podžupan v imenu občinskega sveta, in en mestni svetovalec v imenu meščanskega kluba, predsednik Dr. Pattai v imenu poslanske zbornice, namestnik deželnega maršala baron Freudenthal v imenu deželne zbornice in magistratni ravnatelj Appel v imenu mestnega uradništva.

Opoludne je imel sejo magistratni gremij; ob 5. uri popoludne pa občinski svet. Občinski svetovanci so prišli polnoštevilno v črni obleki. Podžupan Dr. Neumayer se je v toplih besedah spominjal Dr. Luegerja. Slavlil ga je kakor patrijota in katolika, ki je dvignil Dunaj do slave in časti toliko v monarhiji kolikor v inozemstvu. Nato je podžupan prečital sožalne brzojavke cesarja Frana Josipa in romunskega kralja, mnogih nadvojvod in nadvojvodinj in drugih oseb.

DUNAJ 10. Mestni svet je imel danes popoludne žalobno sejo, na kateri se je sklenilo pokriti iz mestnih sredstev troške pogreba, groba in bolezni. Določilo se je šesttedensko žalovanje. Med drugim je došla tudi sožalna brzojavka praškega župana Dr. Groša v češkem jeziku.

Izrazi sožalja.

DUNAJ 10. Cesar je izrazil Luegerjevima sestrama in mestnemu svetu svoje sožalje.

Svoje sožalje je izreklo tudi več nadvojvod, ministrov in drugih dostojanstvenikov.

DUNAJ 10. Na vogalnih stolpih in velikem stolpu mestne hiše ter na parlamentu so bile razobešene črne zastave, kakor hitro je preminul župan Dr. Lueger. Občinski svet je dal nabiti po vsem mestu sledečo osmrtnico:

Predsedstvo dunajskega mestnega sveta naznanja dunajskemu ljudstvu, kateremu je bilo posvečeno vse delovanje in vsa ljubezen njegovega župana, da je Dr. Lueger preminul danes, ob 8. uri zjutraj. — Listi so izšli v posebnih izdajah.

DUNAJ 10. Sožalje na smrti Dr. Luegerja so izrekli: „Latinska zveza“, „Mladočeški klub“, „Klub čeških agrarcev“, Slovenski klub“, „Rusinski klub“, „Klub čeških radikalcev“, poljsko „Kolo“, „Jugoslovska zveza“, „Češki kat. klub“, saksonski kralj, bavarski princ-vladar, poslanski vseh tujih držav, mnogo nadvojvod in nadvojvodinj itd.

BEROLIN 10. Tukajšnji magistrat je povodom smrti župana Dr. Luegerja brzojavnim potom izrazil svoje sožalje dunajskemu mestu.

BUKAREŠT 10. Konservativni poslanec in bivši bukareški župan Cantacuzene se je v toplih besedah spominjal smrti dunajskega župana Dr. Luegerja, ki je bil ob vsaki priliki odkritosrčni prijatelj Rumunske. Govornik je predlagal, naj zbornica v imenu vseh Rumunov odpošlje dunajskemu mestnemu svetu sožalno brzojavko. (Pohvala.) Finančni minister se je v imenu vlade od vsega srca pridružil manifestaciji za Luegerja, ki ni bil velik mož po svojem mišljenju in delovanju le v svoji domovini, ampak tudi odkritosrčen in zvest prijatelj Rumunov. (Dolgotrajna pohvala.) Govor je zbornica poslušala stoje.

Politiška oporoka Dr. Luegerja.

DUNAJ 10. „Deutsches Volksblatt“ naznanja vsebino Dr. Luegerjeve politične oporoke iz leta 1907. V tej oporoki opominja Dr. Lueger krščanske socialce, naj ne postanejo nikdar izrecno agrarna stranka in naj ne pozabijo, da so postali skozi Dunaj veliki. Priporoča tudi, da se nadaljuje napram Ogrski s politiko, katero je on začel. Kot svojega naslednika priporoča Dr. Lueger svojega najposposobnejšega mnogoletnega so-trudnika Dr. Weiskirchnerja.

Dr. Weiskirchner odklonil mesto dunajskega župana.

DUNAJ 10. Govori se, da je Dr. Weiskirchner definitivno odklonil mesto dunajskega župana. Dr. Luegerjev naslednik postane bržkone Dr. Gessmann.

DRŽAVNI ZBOR.

DUNAJ 10. Poslanska zbornica je nadaljevala prvo čitanje finančnih predlogov.

Posl. Biankini je označil finančno predlogo kot obremenjevalno, a deloma vendar-le za sprejemljivo. Davek na vino, ki obtežuje široke plasti prebivalstva, je v navskrižju z zdravimi principi narodnega gospodarstva.

Nato je bila razprava prekinjena in nadaljevalo se je debato o nujnem predlogu glede nesreče v Uberskem. Potem ko je dal želez. minister potrebna pojasnila, je bila debata prekinjena.

Predsednik je določil prihodnjo sejo na jutri ob 11. uri in je postavil na dnevni red kakor drugo točko prvo čitanje vladne predloge glede pooblastila, da sme vlada izvesti kreditne operacije. Posl. Seitz je predlagal, naj se prvo čitanje kreditnih operacij postavi na dnevni red kakor zadnja točka. Predlog je bil s 196 proti 187 glasovi vsprejet in seja zaključena.

Ban Tomašić pri cesarju.

DUNAJ 10. Cesar je danes ob 2. uri popoludne vsprejel hrvatskega bana Tomašića v daljši posebni avdienci.

Saksonski kralj v Puli.

PULA 10. Danes zjutraj je na povratku iz Krfa dospel semkaj s parnikom „Brno“ saksonski kralj Friderik Avgust s svojim spremstvom ter se je nastanil v hotelu „Riviera“. Danes si kralj ogleda pomorski arzenal, mesto, areno, Avgustov tempel in Kastel.

Kralj Petar pojde v Carigrad.

CARIGRAD 10. „Tanin“ poroča, da se potrjuje vest, da pride srbski kralj Peter z ministrom za unanje stvari Milovanovićem v Carigrad.

Za naše delavstvo v svobodni luki.

Interpetacija poslanca dra. Rybářa in tovaršev na ministra za trgovino radi razmer v c. k. javnih skladiščih v Trstu.

Ko je javna skladišča, ki so bila poprej pod komunalno upravo, vsprejela državna uprava, vsprejet je bil tudi vseskupni personal v državno službo.

Ta personal, izlasti pa uradniki in poduradniki, je bil — kakor je vsa občinska uprava — prežet od italijansko-radikalnega duha in tega političnega mišljenja ni zatajeval tudi v novem službenem razmerju. Podpisancem ne prihaja na misel, da bi kateremu-koli državnemu nameščencu uveljavljanje svojega političnega mišljenja izven službe štel v zlo, pač pa menijo, da politično mišljenje ne sme nobenega državnega uradnika zavajati v strankarstvo ali celo nepravičnost v službi.

Ravno v tem pogledu pa vedenje znatnega števila gori omenjenih uradnikov in poduradnikov, žal, nikakor ni neoporečno, ampak daja opravičenega povoda vedno in vedno ponavljajočim se tožbam in pritožbam od strani slovenskega delavstva, ter dovaja celo do nemirov in motenj obrata, kakor so se dogodila ravno te dni.

Povoda v to je dalo vsprejetje delavcev za nakladalna in razkladalna dela v obsežju nove svobodne luke. Kakor utegne biti znano, so ta dela — v kolikor se tičejo obsega starega svobodnega pristanišča — prepuščena že vrsto let zadrugi „Cooperativa di lavoro per lavori di imbarco e sbarco dei piroscafi“ (cons. regist. a garanzia limitata), nazivani na kratko po njenem predsedniku „Cooperativa Zollija“. Ta cooperativa Zollija, ki šteje okolo 200 členov (stalnih delavcev), je vodjena v strogo socialno-demokratskem smislu. To gre tako daleč, da se tudi v slučaju, ko treba najemati pomožnih delavcev, jemlje oziroma na take, ki se morejo izkazati najmanjše kakor člani v socialno-demokratskih rokah nahajajoče se okrajne bolniške blagajne, med tem ko člene obeh slovenskih delavskih podpornih društev kar odklanjajo. Celotna dva resnična člena, Ženka in Bonača, ki sta se drznila vstopiti v neko slovensko delavsko društvo, so brezobzirno izključili iz Cooperative Zollija in sta morala nastopiti sodno pot, da sta dobila vsaj svoja zadržana deleža.

Kar pa je le mal ostatek slovenskih delavcev v socialističnem taboru, so bili od dela v stari svobodni luki skoro popolnoma izključeni, dočim se je kar brez družega vsprejemalo celo italijanske podaničke, ki so celo člani „Cooperative Zollija“.

Slovenski delavci, ki tvorijo velik odstotek skupnega delavstva v Trstu — saj je prebivalstvo predmestij in okolice tržaške skoro prek in prek slovenske narodnosti, ki so tudi v mestu samem močno zastopani —

so stavili svoje nade v otvoritev novih javnih skladišč pri sv. Andreju. Njihova želja, da bi se dela v obsegu nove svobodne luke prepustilo po njih ustanovljeni zadrugi (analogno Cooperativi Zollija), se sicer ni uresničila, ker je odbor javnih skladišč sklenil izvrševati ta dela v lastni režiji. Ali slovenskim delavcem so izjavili ne merodajnem mestu in od strani uprave javnih skladišč, da se bo vsprejemanje delavcev vršilo brez vsacega obzira na strankarsko pripadnost ali narodnost: čisto nepristransko in le po dani potrebi.

Z ozirom na to izjavo so slovenski delavci pravočasno izročili upravi javnih skladišč seznam dela iskajočih sorojakov, kakor so to storili tudi italijanski narodni in socialno-demokratski delavci.

Ali kmalu se je pokazalo, da izvestni organi v javnih skladiščih, in mej temi — kakor se vsestransko zatrja, — posebno c. kr. nadzornik hangarjev Ercole Pollacco in c. kr. obratni nadzornik Giorgio Scabini, slede veliko bolj strankarskemu fanatizmu, nego ukazom bodi tudi z najmerodajnejših mest.

Ko so bila namreč koncem minolega tedna objavljena imena onih delavcev, ki naj bi v ponedeljek dne 7./III. nastopili delo, se je pokazalo, da so vsprejeti le italijanski narodni (pristaši bivšega državnega poslanca Pagninija, prešli iz mednarodnega v italijanski narodni tabor) in pa socialno-demokratski delavci.

Socialne demokrate so očitno vsprejeli le zato, da ne bi izzvali njih odpora, v prvi vrsti pa je nadzornik hangarjev inženir Pollacco skrbel za to, da so bili vsprejeti pristaši gori omenjenega Pagninija, s katerim se je v zadnji čas neprestano pogajal.

Ko so slovenski delavci doznali, kako se jih je vzlic zagotovilo tudi od strani ravnatelja skladišč Minasa, zopet opustilo na strani, so poslali deputacijo k gospodu namestniku kakor predsedniku odbora javnih skladišč, da se pritožbi proti postopanju organov javnih skladiščih.

Pozvani ravnatelj javnih skladišč Minas se je sicer skušal braniti z vsemi možnimi izgovori proti vsprejemu slovenskih delavcev, ali odnehati je moral od svojega odpora, ko mu je bil dan strog in gotovo pravičen nalog, naj iz vseh izročnih mu seznamov delavcev brez ozira na narodnost in strankarsko barvo, stavi delavce v delo enostavno po alfabetu.

Ta nalog je bil dan v večernih urah 5. marca t. l. in že dne 7. marca — torej poprej, nego so bili delavci pozvani na delo — je italijansko narodno strankarsko glasilo „Il Piccolo“ v svojem zjutranjem izdanju prineslo članek, ki je priobčil gornjo odredbo in ni le neugodno govoril o njej, ampak je tudi pozival vse avtonomne korporacije, kakor tudi italijanske in socialnodemokratske delavske organizacije, naj odločno nastopijo proti temu.

Istega dne zvečer se je vršilo zborovanje novoustanovljene italijanske narodne delavske zbornice, na katerem je glasom poročila v „Piccolo“ od 8. t. m. gori omenjeni Pagnini podajal take podrobnosti (n. pr. natančno število delavcev, vsprejetih v posamične delavske liste), da ni nikakega

Slovenke! :: Slovenci!

Vabim Vas na

:: SHOD ::

ki ga sklicujem dne 13. sušca 1910 ob 10. uri dopoludne v ljubljanski mestni dom.

Izpričajte naj govorniki iz Primorja, Štajerske in Koroške, kaj in koliko je udejevala za obmejne Slovence družba sv. Cirila in Metoda!

Zavedni Slovenci in Slovenke, Vi pa prihitite, da v mogočnem številu manifestujete za našo družbo v trenutku, ko je narodna nevarnost za našo deco največja in v trenutku, ko se kaže najnevarnejši sovražnik — lastni brat!

V LJUBLJANI, 7. sušca 1910.

Luka Svetec m. p.
sklicatelj.

dvoma, da so mu le organi javnih skladišč preskrbeli te podatke.

Tudi na tem zborovanju so na najin-famnej način hujskali proti slovenskim delavcem kakor „usiljivcem“ ter jadikovali radi oškodovanja „domačih“ delavcev.

Da spoznamo vso objestnost te gonje, zadošča, ako omenjamo, da slovenski delavci niso le — kar je samo ob sebi umevno — vsi avstrijski državljani, marveč so tudi po pretežnem delu v Trstu sam pristojni, ali pa naseljeni tu že mnogo let; dočim so pristaši Pagninijevi po večem delu italijanski državljani. Z vso odločnostjo se zagotavlja celo, da je na omenjenem zborovanju kakor govornik „tržaških“ delavcev nastopil Ber-tuzzi tudi sam italijanski državljani.

Posledica temu hujskanju je bila, da so bili vsprejeti slovenski delavci na delu od svojih italijanskih tovarišev zasramovani in proganjeni z grožnjami ter se je tudi za prihodnje dni bati hujših napadov.

Zatrja se celo, da je c. kr. nadzornik hangarjev, Polacco v navzočnosti skladiščnega uradnika Frausina interpeliral v očitajočem tonu tudi gori omenjenega združnega predsednika Zollia, zakaj da se tudi social-nodemokratični delavci ne udeležujejo na „brambi italijanskega značaja“ javnih skladišč!?

Ta vest, potrjena od povsem zanesljive strani kaže v kakem duhu se upravljajo javna skladišča.

Ako se vse te navedbe izkažejo resnične — in z ozirom na zanesljivost zaupnikov nimajo podpisani nikakega vzroka, da bi dvomili na tem — potem bi bila gotovo umestna reforma pri glavi in udihi.

Podpisani si torej dovoljujejo vprašanje:

Je-li Vaša ekscelencija pri volji, dati si najhitreje predložiti poročilo o gori opisanih razmerah in dogodkih v c. kr. javnih skladiščih v Trstu, in — ako se izkažejo gornje navedbe resnične — skrbeti za to, da se bo tudi v c. kr. javnih skladiščih vodila uprava v smislu najstrožje nepristranosti in pravičnosti?!

* * *

Odbor Del. podp. društva je poslal sinoči na g. ministra trgovine dr. Weisskirchnerja odnosno na svojega predsednika prof. Mandiča sledeči brzojavki:

Ekscelencija Weisskirchner Dunaj.

Podpisano „Del. podporno društvo v Trstu“ odločno protestira v imenu svojih 2000 članov proti nezastisljani gonji od italijanske iredente nahujskanih italijanskih delavcev proti slovenskim delavcem ter prosi Vašo ekscelenco, da nemudoma intervenira in uvede ojštro preiskavo tudi proti nekaterim državnim organom nasprotnim našemu delavstvu.

Delavsko podporno društvo

Poslanec

Matko Mandič

Dunaj — parlament.

Podpisani odbor „Del. podp. društva“ protetiral brzojavno ministru Weisskirchner radi znane gonje proti našim članom. Prosimo intervenirajte kot naš predsednik.

Odbor.

Dnevne novice.

Pravičnost g. Pattaya! Na pošti v Škedenju je bila do nedavno nameščena gospica, ki je znala popolnoma slovensko in nemško, ne pa italijansko. Do nedavno, dokler se ni oglašil neki italijanski list, rekši, da je to nekaj, česar ni smeti trpeti.

To je bilo g. Pattay-u dovolj, da je hitro premeštil ono gospico iz Škedenja. Morda mislite pa, da je g. Pattay potem poslal uradnico, ki zna slovenski in italijanski, tako, da bo ustrezno ogromni slovenski večini in italijanski manjšini. Kdor tako misli, ta ne pozna g. Pattaya — nepristranosti in pravičnosti!! Poslal je na poštini urad gospico, ki ne zna niti besedice slovenski!!

Dotični italijanski list se je skliceval na številne italijanske trgovce in obrtnike v Škedenju, radi česar je absolutno potrebno, da na pošti v Škedenju znajo tudi italijanski. Mi seveda nimamo nič proti temu, da na pošti v Škedenju znajo tudi italijanski. Nezaslišano pa je in možno le od strani kakoga Pattaya, da se tako proptno jemlje oziroma na vsako željo Italijanov, dočim se zahteve in potrebe ogromne večine brezobzirno prezira.

V ilustracijo brezobzirnosti, ki jo je zagrešil g. Pattay proti slovenskemu Škedenju, naj služijo ti-le podatki glede obrtnikov.

V Škedenju je 6 mesarjev in med temi sta 2 Italijana; med 20 trgovci jestvinčarji tudi 2 Italijana; in med — ako se ne motimo — 12 gostilničarjev celo 1 sam Italijan. To bi bili torej tisti številni italijanski obrtniki, radi katerih — poleg malega števila ital. inteligentov — je g. Pattay nastavljal na pošti uradnico, ki ne zna jezika domačega prebivalstva! Na drugi strani so vsi ostali obrtniki Slovenci, je vse domače prebivalstvo slovensko; so delavci v plavžih po ogromni večini slovenske in le manjšina je... nemške narodnosti!

Torej za par priseljenih italijanskih obrtnikov in inteligentov — učiteljev — je bila grozna krivica, ker ona gospica ni znala

italijanski in g. Pattay je kar hitel odpravljati to krivico.

Da pa na taki javni instituciji posluje uradnica, ki ne zna niti besedice jezika domačega prebivalstva, to se zdi g. Pattayu v najlepšem redu!

Taka je g. Pattaya — nepristranost in pravičnost! Vsaka minuta, v kateri gospoduje ta človek v naši poštni palači, pomenja provociranje in žaljenje slovenskega prebivalstva. Na to mesto tak mož ne sodi. In dokler je on tam, ni poštni ravnatelj nič drugega, nego eksponent „Piccolovega“ uredništva, in poštno ravnateljstvo nič drugega nego ekspozitura vodstva italijanske stranke. G. Pattay bi bil morda jako porabna moč v kaki italijanski politični organizaciji, ne pa na čelu državne institucije, ki je že delokrog po veliki večini slovenski. Vodilne slovenske faktorje prosimo, naj odločno zahtevajo končnega obračuna s tem — italijanskim strankarjem.

Župan Hribar se je zopet odpeljal na Dunaj k zdravniku prof. Holzknechtu, da ga vnovič preišče.

Pri likvidaciji cerkvenih posestev na Francoskem so se izvršila velika poverjenja. Aretovan je likvidator Duez, ki je, kakor je sam priznal, poveril od leta 1908. 5 milijonov frankov. Našli so pri njem samo 12.000 frankov.

V Skoplju na Turškem so ustanovili „Sokola“.

Nov italijanski minister. Poslanec Elio Morpurgo je bil imenovan italijanskim ministrom za pošte in brzojave.

Ruski minister za zunanje stvari Izvoljski bo imel v dumi o priliki razprave proračuna ministerstva za zunanje stvari govor, v katerem se bo dotikal najvažnejših vprašanj mednarodne politike v zadnjih letih. Prej bo minister Izvoljski konferiral z načelniki raznih strank.

Bolgarsko sobranje je vsprejelo nujni predlog vladnih poslancev, naj se uvede proti bivšim ministrom izza stambulovske vlade preiskava radi raznih zlorab, ki so jih ti zakrivali. Vsprejetje tega predloga je vzbudilo splošno senzacijo.

Nemški državni zbor je v svoji večerajšnji seji odobril proračun za vojno morarico. Na vrsto pride proračun za pošto.

Na Kitajskem se je pričelo živahno gibanje za uvedbo ustave. Ustanovili so neke vrste vojaško ligo, ki zelo simpatizuje z društvom „Neodvisna Kitajska“, ki pridobiva z vsakim dnem več pristašev.

Domače vesti.

Gg. odborniki in namestniki pol. društva „Edinost“ so vabljeni na sejo, ki bo danes v petek 11. t. m. ob 3. uri pop. v „Slov. Čitalnici“.

PRESEDNIŠTVO

Političnega društva „Edinost“

Vsi delavci, ki so bili vpisani v listi težakov za novo svobodno luko pri sv. Andreju, naj pridejo gotovo danes zvečer ob 7. uri v prostore „Narodne delavske organizacije“.

Strokovno tajništvo.

Pagninijev fijasko. — Kljub velikanskemu bobnanju po „Piccolu“ in kljub strastni agitaciji je na shod, ki ga je sklicala „Camera di lavoro“, ali bolje, ki ga je sklicala g. Pagnini za sinoči v mestno telovadnico v ulici della Valle, prišlo vendar — ako računamo na debelo — le kakih 400 oseb, a mej temi je bilo precej slovenskih radovednežev. Če se pomisli, da je prišlo na shod N. D. O. skoro brez vsake reklame preko 1000 oseb, potem je oni zgornji shod pravi pravcati fijasko, ne-le za Pagninija, ampak tudi za ono italijanstvo Trsta, kakoršno zastopa „Piccolo“.

Še bolj nego iz števila udeležencev, pa se razvidi ta fijasko iz razpoloženja, ki je vladalo na tem shodu, in še posebno, ako se primerja to razpoloženje, ki je vladalo na shodu N. D. O. Tu iz srca prihajajoče ogorčenje, a tam popolno mrtvilo, tako, da se je očividno poznalo, kako je vsa ta gonja le umetno vzprijorjena. Govorniki so mlatili prazno slamo in ponavljali stare, že stokrat obrabljene fraze. Neki govornik je posebno povdarjal, da je v Trstu 192 domačinov, ki trpe lakoto. To ne bi bilo niti toliko hudo, ko bi ne bilo hujšega. Treba samo odpustiti 192 regnikolov iz raznih mestnih služb in jih nadomestiti z onimi 192 stradaljočimi domačini.

Pametni Italijani in regnikoli. Prejeli smo italijansko pismo, ki se glasi v slovenskem prevodu: Slavno uredništvo „Edinosti“! Čitač v „Piccolu“ o vojni, ki so jo uprizorili liberalci in mazzinijanci proti onim slovenskim delavcem, ki so bili vsprejeti v delo v novi svobodni luki pri sv. Andreju, ali so na tem, da bodo vsprejeti se različni Tržčani, ki ljubijo mir in slogo, čudijo, čemu si „Piccolo“ ter liberalno in iredentovsko časopisje v obče ne jemlje h srcu tudi usodo Tržčanov na drugih podjetjih.

Tako n. pr. na podjetjih, ki so v upravi občine in od nje odvisna, in kjer so Tržčani bele vrane. Ona mesta so skoro brez izjeme zasedena, ne po Tržčanih ali avstrijskih podanih, ampak regnikolih. V planini je n. pr. glavni inženir regnikol, ki jemlje v službo seveda kolikor možno

regnikolov, italijanskih podanikov. Slično je glede javne snage in še pri toliko in toliko drugih delih. Isti „Piccolo“, ki zahteva od države, da bi vzela v delo same Tržčane, ima počenši z vratarjem, ki je Sicilijanec, pa doli do zadnjega kolesarja, in raznašalca z vozičkom „Piccolo“, skoro same italijanske podanike v službi. Trgovci nimajo kakor težake Tržčanov, ampak italijanske podanike. Ko bi torej municij, „Piccolo“, liberalno in iredentovsko časopisje, ter trgovci mesto ljudij, ki so nam tuji in tuji podaniki, jemali v službo domačine Tržčane, bi se jim ne bilo treba razgrevati radi onih 64 Slovencev, ki so koncem konca avstrijski podaniki, in imeli bi dovolj dela ne samo Tržčani, ampak tudi Slovenci.

Slovenski mestni svetovalci bi morali reči: Če je dela za toliko in toliko regnikolov, mora ga biti tudi in v prvi vrsti za Tržčane, potem Slovence, potem druge avstrijske podanike in šele potem za regnikole, ne pa narobe.

Iz predsinočnega shoda N. D. O. K večerajšnjemu poročilu o gornjem shodu N. D. O. nam je še omenjati govor deželnega poslanca dr. Wilfa na, ki se je priglasi k besedi kakor zastopnik polit. društva „Edinost“. Govoril je zanosom ter se mu je poznalo na glasu, da globoko čuti vso gorostasnost nečuvne gonje proti slov. delavcu v Trstu. Apostrofiral je vladu, da naj gleda kako postopa v tem resnem trenutku. Da se mora vlada danes boriti proti onim, ki jih je sama vzgojila in jim potisnila vajeti v roke, kriva je sama ter naj si sama vredni stvar. Slovenci pa imajo pravico zahtevati popolno enakopravnost z drugorodnimi delavci. Da se izvojuje to enakopravnost, dolžnost je, da nastopajo za slovenske delavce v Trstu pol. društvo, drž. poslanci in vsa Slovenija. Ako je zadet slov. tržaški delavec, je zadet ves slovenski narod. Govornik je pozival na koncu še enkrat vladu, naj napravi red, ker drugače bodo prisiljeni Slovenci delati red sami. Vse se je proti nam zaklelo: šole, uradi, cerkve. Dovolj je trpljena, kupa je polna! Tega mora biti enkrat konec! (Burno odobravanje je sledilo temu zanosom govornjem vedno iz srca prihajajočim besedam.)

Vojvodinja Madridska v Trstu. — Predsinoči je z zadnjim ital. vlakom dospela princesinja Marija Berta Bourbonška, vojvodinja Madridska, vdova pok. don Karlosa in se je s svojim spremstvom nastanila v hotelu Delorme. Vojvodinja je sinoči odpotovala.

Za sobotni koncert trž. podružnice Glasb. Matic so bili večeraj popoldne razprodani vsi sedeži v prtiličju in vse lože. Da se ustreže še nekaterim zahtevam, se bo postavilo še nekaj provizoričnih sedežev v dvorano za ta večer. Te provizorične in še nekatere sedeže na galeriji, ki so še na razpolaganje, je dobiti v predprodaji pri vratarici „Nar. doma“. Istotam tudi vsopred z besedilom za 20 stot.

Opozarjamo, da začne koncert ob 8.30 zvečer. Naj bi prišlo občinstvo pravočasno, kajti društvo je odredilo, da med izvajanjem posameznih točk ne bo dovoljen uhod v dvorano, nego le v presledkih med eno in drugo točko. Kdor torej pride kasneje, bo moral čakati zunaj do konca dotične točke, a škoda bi bilo zamuditi prvo Dvofakovo orkestralno točko ali pa celo drugo: Adamičev moderni mešan zbor „Prekmorska pošta“, ki se ga bo prvič pelo.

Predavanje N. D. O. v Škedenju. Prihodnjo soboto, dne 12. t. m. bo predaval v Škedenju v dvorani „Gospodarskega društva“ dr. Ivan Rismondo o zanimivem predmetu: „Potovanje po Balkanu“. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vabimo vse prijatelje in somišljenike, da se udeležijo tega predavanja.

Predavanje N. D. O. v Dolini. Prihodnjo nedeljo, dne 13. t. m. priredi N. D. O. predavanje v Dolini v prostorih „Konsumnega društva“. Začetek ob 4. uri popoldne.

Imenovanje v policijski službi. Provizorični policijski komisar dr. Viljem bar. Engert v Trstu je imenovan definitivnim policijskim komisarjem in prov. policijski kancelist Rudolf Bizjak v Ljubljani definitivnim policijskim kancelistom. Oba ostajeta na svojih dosedanjih mestih.

„Slovenčeva Cirilmetodarija“ se ne pozabi! Poleg dopisov, izražajočih skrajno ogorčenje nad izdajalskim početjem nemškutarskih naših „domoljubov“, dobiva družba sv. CM. dan za dnevom novih gromitnih prispevkov. Da damo duška opravičenemu ogorčenju na nečuvni napad „Slovenca“ št. 29 zoper blago družbo sv. CM. odnosno na Roseggerjev naskok na našo domovino smo nabrali po podružnici v Komnu 200 K za obrambeni sklad. Svoto je poslal g. blagajnik Jos. Rustja. — G. Jos. Gosak v St. Lenu je prepričan, da „Slovenčeva Cirilmetodarija“ ne ubije naše družbe; poslal je skromen odgovor v obliki 2 K; v gostilni pri Sršenu v Ljutomeru se je nabralo pod utisom Kotnikovega volila 12 K — g. Fr. Pahernik, veleposestnik na Vuhredu je daroval družbi za „Cirilmetodarijo“ 83 K 44 stot. Rodbina Zenko pod utisom Cirilmetodarije 2 K radi radi rabljenih nemških besed.

Vsem prijateljem in podpornikom družbe sv. CM. hvala in slava!

Posvečeni škof dr. Gottfried Marschall. S prvim jutranjim vlakom je včeraj dospel z Dunaja posvečeni škof dr. Gottfried Marschall v spremstvu dveh nečakov in svojega zdravnika. Kmalu po prihodu se je podal v cerkev Sv. Antona novega, kjer je maševal. Ob 10. uri se je vkrcal na parnik „Semiramis“, ki je odplul v Jaffo oziroma v Palestino. Dr. Marschall se vrne iz Palestine še le koncem meseca aprila. S parnikom „Semiramis“ je odplulo danes v Palestino tudi mnogo nemških romarjev.

Prihodnjo nedeljo posvetimo naši narodni obrambi! — Komur je količkar možno naj pohiti prihodnjo nedeljo v Ljubljano na manifestacijski shod, ki ga sklicuje ob 10. dop. za narodno obrambo prezaslužni naš ljubljeneček g. Luka Svetec. Komur pa ni možno priti v Ljubljano, naj se v svojih krogih spominja družbe z aktivnim delom. Posebno Ciril-Metodove podružnice in druga narodna društva naj posvetijo ta dan naši narodni obrambi s tem, da dajo odgovor na „Cirilmetodarijo“.

V nedeljo dne 13. t. m. vpizori Glasbeno društvo „Trst“ v Barkovljah burko s petjem v 3 dejanjih „Moč uniforme“, spisal J. Štoka, uglašil H. O. Vogrič. Začetek točno ob 4. uri popoldne, konec ob 7. uri zvečer. Pri predstavi sodeluje vojaški orkester 97. pešpolka. Vstopnina 60 stot. Vstopnice so v predprodaji pri društvenih odbornikih in v uradu N. D. O.

V nedeljo v Ljubljano na manifestacijski shod za našo ljubljeno družbo sv. Cirila in Metoda! Naj mogočno odmeva po vseh slovenskih pokrajinah: Vse za obrambo naše drage domovine! Vse za našo glavno braniteljico — družbo sv. Cirila in Metoda! Proč roke od naših narodnih svetinj tujerodni in našekrvni sovragi! Nedejski shod naj pokaže vsemu svetu, da nas niti z grožnjami, niti z izdajalstvi ne prisili, da bi odložili orožje ter zapustili trdnjavo za obrambo naše narodne meje. Divja zver brani svoj zoroj, a mi naj bi izročili brez odpora svojo najdražjo last, svojo mladino krvoločnim krempeljem! Nikdar ne, ako tudi žele to odkriti in prikriti sovragi! Do zadnjega zdihljaja hočemo vihreti orožje za našo obrambeno trdnjavo, za našo vseslovensko šolsko družbo sv. Cirila in Metoda, tako vztrajno, tako ljubeče in tako požrtvovalno, kakor je to delal in dela naš starosta v narodni obrambi, sklicatelj nedejskega shoda g. Luka Svetec! Shod se začne ob 10. uri dop. v „Mestnem domu“.

Otvoritev postranske centrale krajevnega telefonskega omrežja Pula in javne govornice v Vodnjani. Dne 20. marca 1910 se preda javnemu prometu postranska centrala telefonskega omrežja Pula in javna govornica v Vodnjani.

Medmestna govornica razmerja in pristojbine za Vodnjan so iste kakor v Puli.

Za pogovore in javno govornico v Vodnjani z naročniki krajevnega omrežja v Puli (Altura, Brioni, Fažana, Medulin, Pulj, Porer) velja krajevna pristojbina 20 st. od vsacega triminutnega pogovora, med tem ko bo glavni centrali v Puli in postranski centralama v Fažani in Brioni priklapljenim naročnikom možno z javno govornico v Vodnjani občeati brez vsakršne posebne pristojbine.

Ustanovitev Ciril-Metodove podružnice v Trebčah. Ponovno javljamo, da bo v nedeljo dne 13. t. m. v Trebčah v prostorih „Gospodarskega društva“ ustanovni občni zbor Podružnice Sv. Cirila in Metoda. Ob enem vabimo vse narodno zavedne Trebenke in Trebenke, da se ga polnoštevilno udeležijo in vpišejo kot člani, oziroma članice velepomembne šolske družbe. Na ta način hočemo dostojno povedati „Slovenčevemu“ člankarju — izdajici —, da si nikakor ne puščamo sugerirati od njegovega besnega članka ter da znamo samostojno ceniti pomen in delovanje naše prekoristne šolske družbe Sv. Cir. in Met.

Tak naj bode odgovor na efijaltski „Slovenčev“ članek „Cirilmetodarija“.

Zimski šport v Bohinju. — Vsled krasnih in čudovito čistih dni (jutro 5—6 stopinj pod ničlo) priredi delavni prometni odbor v nedeljo (13. t. m.) še enkrat sankališče — najbrže v slovo od letošnje zime. Osojina stran za smučmi izborna. Izleti na gorovje radi prekrasne razgleda in lahkega dostopa priporočljivi. Za sankanje treba priti že v soboto zvečer, ker nedejski vlaki prepazno prihajajo.

Opozarjamo rodoljube, da se bo predstavljala v Narodnem domu pri sv. Ivanu v nedeljo ob 4 in pol pop. šaloigra „Cigan“ v korist družbe sv. CM. Ker je to plemenit namen, nadejamo se, da se marsikdo odzove našemu vabilu.

Iz Škedenja. Vprašanje javne knjižnice nas zanima vseh, ker je velike važnosti za nadaljni razvitek, toliko kulturni kolikor narodni, v tej vasi. Zato menda ne bo odveč, ako o tej stvari spregovorimo še par besed. Škedenjska Čitalnica, ki bi, otvorivši svojo društveno, bogato založeno knjižnico, lahko z enim mahljajem odpravila vseobčji potrebi, je to prošnjo odbila. Razlogi, ki so jo k tej negativni odločbi privedli, so sicer interna stvar Čitalnice, dajajo se pa opravičiti s sicer skrbnega, ali za obči blagor preveč ozkosrčnega društvenega gospodarstva. Če

druge Čitalnice v Trstu morda ravna jo slično, ne bi nam smele biti za vsak slučaj v izgled, posebno ne nam v Škedenju, kjer delujeta že več let tuji javni knjižnici. Komur je lepo vezana, z zlatom obrezana in skrbno ohranjena knjiga že cilj naobrazbe, bo pač naspreden ideji, da mora taka knjiga med ljudi, kjer se lahko — pokvari. *Knjiga pa je le sredstvo do kulture. Najlepša stran v kulturnem napredovanju našega narodnega življa v okolici bi si škedenjska Čitalnica napisala v hipu, ko bi velikodušno odprla svojo knjižnico ljudstvu. Ker naše ljudstvo je zrelo za javne knjižnice, in še kako! To vidimo že na naši severni meji, kjer naše ljudstvo hlastno sega po slovenski knjigi, da-si je tamkaj ljudska šola v najmanjši meri slovenska. In tu v Škedenju, kjer je ljudska šola slovenska, kjer na tej posluje že tretje leto slovenska mladinska knjižnica, ustanovljena po trž. učiteljskem društvu, tu da bi ljudstvo ne bilo zrelo za javno knjižnico?! Mladi mož, ki je izustil ta stavek, ga je skušal pozneje malce popraviti. Ali s tem je le dokazal, da — da-si domačin — ne pozna domačih razmer. Večerna šola v Škedenju je bila sicer ustanovljena za analfabete, a teh v tej šoli dosedaj — še ni bilo. Pač pa lahko štejemo može in mladeniče, ki so tako neumorno obiskovali lekcije tuk. več. šole med najinteligentnejše vaščane. Nedorastli otrok pa sploh nobena javna ljudska knjižnica ne vpisuje. „Pretežkih“ knjig, oziroma preznatstvenih pa tudi knjižnica škod. Čitalnice nima, ko jih celo vsa slov. literatura nima preveč. Sicer pa ima vsaka knjižnica svoj katalog menda, in čitatelji bi si izbirali že po svojem ukusu, ni strahu. Za eventualno škodo na knjigi pa je itak odgovoren oni, ki si jo je izposodil.*

Pozdravljamo pa kljub temu vsaj ono malo, kar je odbor škedenjske Čitalnice naknadno storil za ljudsko prosveto. Upamo, da korak za korakom stori še ostalo. Ali čakati ne moremo dolgo, zato kličemo: javna knjižnica naj se ustanovi čimprej, pri-skočimo jej v taki meri na pomoč, da se kar zabliska temu in onemu. Na delo torej!

Dostavek uredništva. O tem sporu nam je došlo še par drugih dopisov pro in contra. Menimo pa, da bodi s tem dopisom ta debata zaključena. Ta dopis pa priobčujemo še posebno zato, ker mirna in stvarna beseda dokazuje, da dopisn. ni do tega, da bi koga pikal, ampak hoče v inter-resu stvari ugodno vplivati na vse strani. Tak način razprave ugaja!!

Tržaška mala kronika.

Težka nezgoda. Včeraj zjutraj je javna kočija podrla in povozila 74-letno staro, Alojzijo Kupec, na vogalu ul. Conti. Dobila je razne bunke na glavi in notranje poškodbe, zlasti na jetrih in želodcu. Zdravniška postaja jo je spravila v bolnišnico.

Izginil. G. Demetrij Metalino, stanujoč v ul. S. Nicolo št. 13, je včeraj naznanil policiji, da je njegov varovanec Evangelj Mengos že od dne 8. t. m. zginil z doma, ne da bi se več povrnil.

Umazanosti regnicola. Včeraj zvečer ob 10. uri se je težak Fran Gorza, star 26 let, iz Palmanove, ustavljal v ul. Punta del Forno in je pred mnogimi ljudmi snel dol hlače ter delal razne obscenosti, dočim ga je ogledal Fran Terpin ploskal po koncu hrbta. Oba sta bila aretirana.

Radi nesrečne ljubezni! — 19-letni trgovski agent Emil Litusso, stan. v ulici Raffineria št. 3 si je sinoči v samomorilno svrhu sprožil kroglo iz revolverja v prsi, ne da bi se bil močno poškodoval. Prvo pomoč mu je nudil zdravnik z rešilne postaje. Vzrok nesrečne ljubezni!

Po pomoti je sinoči 48-letni kočijaž J. Žberna izpil iz steklenice večjo množino amonijaka, meneč, da je vino. Spravili so ga v bolnišnico. Njegovo stanje je opasno.

Koledar in vreme. — Danes: Heraklijski muč. — Jutri: Gregor I. pap.

Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 14° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Pri-morsko: Večinoma jasno, semtertja megleno. Zmerni vetrovi. Temperatura malo spremenjena. — V začetku še lepo, potem motno.

Naše gledališče.

Dramatik Anzengruber ne ljubi samo preproste domače poezije, ne slika samo zunanjih efektov — v dno duše čistega človeka svetli, trenutna človekova nagnjenja nam odkriva s svojim večjim peresom.

V „Samotni domačiji“ nam kaže prelestno ljubavno življenje kmečkih fantov, tisto sanjavo, romantično ljubezen, med radostnimi vriski in ob luninem svitu spočeto, ki je bilo od nekdaj vir najlepših, najiskrenejših pesnitev.

A „Samotna domačija“ dokazuje tudi veliko sebičnost ljubečega in čistega ženskega srca, ki ne mara, ne trpi tekmece.

Mir svoj, svojo srečo, bi žrtvovala rajše, le da nima zavesti, da je že katera druga osrečena ali celo osrečevala njenega ljubimca. V tem oziru je neizprosna bogata samica! Resolutna in odločna. Za svoj duševni mir, za gotovost hoče prenesti vse, tudi ponižanje, kakor je sicer ponosna.

In neobzirna je, trda, sebična — tako je njeno srce.

Zemljanova lepota, prešestna mlada, zdravja kipeča in življenje noseča — o ta je pa drugačna.

Toda o tej bi povedali jutri kaj več.

V nedeljo pa bomo videli obe naši junakinji v živi besedi, v zanimivem, nepozabnem boju.

Društvene vesti.

Podružnica „Glasbene Matice“ v Trstu. Vse p. n. gg. pevke in pevce prosimo, da pridejo danes zvečer ob 7. in pol v veliko dvorano „Nar. doma“.

Pevodnja.

Podružnica družbe sv. CM. v sv. Ivanu vabi na dramatično predstavo ki bo v nedeljo dne 13. t. m. ob 4in pol pop. Predstavljalo se bo šaloigro „Cigani“. Igra je polna zdravega humora in finih dovtipov, igrali pa bodo naši dobro znani igralci tako, da ne bo nikomur žal, kedor jo poseti. Oziraje se pa še na plemenit namen, nadejati se je obilne udeležbe.

Šentjakobska čitalnica vabi vse svoje pevce in pevke ter dramatične dile-tante k nocojšnji vaji, ker 19. t. m. (na sv. Jožefa dan) ponovi se na splošno željo opereto „Mamzelle Nitouche“ (Santarellina) v „Narod. domu“. Uro se naznani pravčasno.

Glasbena šola šentjakobske čitalnice naznanja, da se bodo začele redne vaje za novo priglase učence jutri zvečer ter se bo vpisovalo še druge od 5.30 do 8. in pol.

„Arimatejsko društvo“ na Proseku ima svoj redni občni zbor dne 13. t. m. ob 1 uri popoldan v dvorani g. Starca z običajnim dnevnim redom.

Književnost in umetnost

Poljudna pravna knjižnica zvezek XV. — Kjižica 7.

Društvo „Pravnik“ v Ljubljani je XV. zvezku izdalo sedmo knjižico svoje „Poljudne pravne knjižnice“. Kakor njene prednice, tako tudi ta knjiga prinaša predpise, važne za vsakogar, namreč: I. županstvom izročena sodna opravila v zapuščinskih in varstvenih stvarih. II. Javne dražbe zemljišč in premičnin. III. Odstotek za uboge pri javnih dražbah. — Poučna knjižica stane samo 40 stot. in se dobiva po knjigarnah. — Isto društvo izda že meseca marca t. l. obširno knjigo „O nespornem sodstvu“, v kateri so vsi predpisi o notarstvu, o zapuščinskih in varstvenih stvarih, o denarju, ki se hrani pri sodiščih ter sploh o vseh vsem, kar je s tem v zvezi. Knjiga bo imela čez 600 strani ter bo veljala v platno vezana 7 K, predplačniki pa jo dobe za 5 K 26 stot., če ta znesek pošljejo do 15. marca naravnost društvu „Pravnik“ v Ljubljani.

DAROVI

— Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda na Greti nabralo se je v veseli družbi v gostilni „Gospodarskega društva“ v Rojani 4 K. g. Ferdo Ferluga dodal 2 K, Strang 6 K — V isti namen je daroval g. Štoka Jože 1 K in g-a Amalija Lavrenčič mesto venca pok. Kotnika 20 K.

— V odgovor „Slovenec“ daroval za moško podružnico sv. Cir. in Met. Gosp. Rupnik 2 K 20 stot. ter se odpoveduje „Rodoljubu“ katerega član je bil 11 let.

Isti g. daruje za Narodnega delavca 3 K. Denar hrani uprava.

— Čitalnici pri sv. Jakobu so darovali gg. Čretnik Martin 5 K, Bavdaž 3 K. Mpd gosti Konsumna društva se je nabralo 17 K 80, povodom občnega zbora, ki se je vršil minolo nedeljo 6. t. m.

ANTON REPENŠEK

književnik v Trstu, via Grotta 9
priporoča slavnemu občinstvu
svoje moderno urejeno delavnico,
v kateri se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča
dela točno in po zmernih cenah.
— SVOJI K SVOJIM!

V soboto, dne 12. marca o priliki semnja v Sežani

se bo pr. dajalo na sežanskem trgu:

Velik izbor porcelanaste posode

kuhinjske lonce iz maltiranega železa
buteljke, kozarce, in sploh vse predmete za gost. in krčmarje

Vse po nizki ceni!

Poslužite se te ugodne prilike!

Velika zaloga fotograf. ap. ratov s pritiskinami

Rodolfo Buffa

optik, Trst, Corso šte. 2.

Bogat izbor Kodakovih aparatov in vseh izdelkov znane družbe „Eastman KODAK“. Aparati Zeiss, Goerr, Huttig, Ermen, Krügener, Busch, Macke, Stein & Co. Ltd.
Tvrda sprejema vsa dela razvijanja fotografij, izdeluje in povečuje fotografske posnetke vestno in PO NIZKI CENI.
CAMERA 8S URA na razpolago gg. klijentom.
Navadni in priznatski daljnogledi (Feldstecher) gledališki daljnogledi, naočniki baro- in termometri ter vsi opt. predmeti.
Plošče, film in papir iz najboljših tovarov.

VELIKI DOHODI ZA LETNO SEZONO

JOSIP SPEHAR

TRST, ulica S. Caterina šte. 9 — Piazza Nuova

je bogato založena z veliko izbero zadnjih novosti za LETNO sezono po jako zmernih cenah. — SPECIJALITETA PRAVEGA ANGLEŠKEGA BLAGA.
Izbera srajc, ovratnikov, ovratnih zapestij itd. — Na željo se pošiljajo vzorci.

Veliki kinematograf BELVEDERE

TRST - ulica Belvedere 19 - TRST

TRI NOVOSTI! — Od petka 11. do 14. marca 1910 — TRI NOVOSTI!

1) ŽRTEV SITANA sent m. drama. 2) ATENTAT NA PARNIKU „SLAVONIA“, senzac. drama. 3) Nesreča prodaj. turskih pregrinjaj (komično)

Prvi sedeži 40 st., II 20 stot. Utroci in vojaki 10 stot.

Mnenje gosp. dra. R. Fleckseder-ja na Dunaju

azistenta II. zdrav. klinike g. dvor. svetnika prof. Neusserja.

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Zahvaljujem se Vam za poslane buteljke Vašega izdelka ŽELEZ-NATO KINA-VINA SERRAVALLO (Vina di China Ferruginoso Serravallo), ki Vam jako rad potrjujem, da ga vsled naših kliničnihkušenj jako rad predpisujem tudi privatnim klijentom, ki trpé na pomanjkanju slasti, šibkosti in malokrvnosti.

DUNAJ, dne 4. januarja 1908.

Dr. R. FLECKSEDER.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metodija!

Velike nove prodajalnice pohištva in tapetarij

:: Paolo Gastwirth ::

TRST, ul. Stadlon št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)

Dva oddelka: Fino pohištvo - Navadno pohištvo. Cene zmerne.

Bogata izbira izbira popolnih sob od 300 do 4000 krog. Jedilne sobe. Sprejemne in kladne dvorane v najnovejšem slogu. — SPECIJALITETA: Železno in medeno pohištvo

Bogata izbira vsakovrstnih stolic. — Popolne opreme in posamezni deli.

Priporočamo našim
-- gospodinjam --

KOLINSKO CIKORIJO!

— V protest proti „Slovenčevemu“ članku daruje g. F. Z. Prvački 1 K.

— Z željo, da se noben Škedenjski Slovenec ne udeleži prihodnje sobote plesa tako sovražne nam Lege Nazionale daruje g. F. Z. Prvački 1 K, skupaj 2 K za Magdalensko CM podružnico.

— Gosp. Vekoslav Kodrič daruje 1 K isti podružnici z željo, da bi Magdalenska podružnica CM. srečno napredovala.

— Gosp. Fran Cerkvenič daruje 2 K isti podružnici, želeč, da ne bo prihodnje soboto v Škedenju na plesu zloglasne Lege nobene slovenske duše.

Denar hrani: Benedikt Godina, blagajnik.

— V protest proti „Slov.“ Cirilmetodariji nabral Josip Sorč v Plesovi gostilni v Devinu 5 K za podružnico na Opčinah. Darovali: g. Ples, g. Rodč, g. Gasparin in Sorč po 1 K. — Pecikar in Klemenc 40 stot. in g. Guillot 60 stot. Denar hrani podružnični blagajničar.

Druge slovenske dejele.

Osebnostna vest. Konceptist na ljubljanskem magistratu g. Fran Jančigaj je imenovan za mestnega policij. komisarja.

Bolniško zavetišče cesarja Franca Jožefa v Ljubljani se koncem prihodnjega meseca izvrši svojemu namenu. Za začetek bo vsprejetih samo 50 bolnikov.

Dr. Rudolf Lautner, mnogoletni župan v Vitanju na Stajerskem in tamošnji organizator, je umrl v Gradcu v nekem sanatoriju. Može napraviti iz slovenskega Vitanja zaigrano nemško-nacionalen trg.

V Košnici pri Celju je merjasec razgrizel 5 letno hčerko posestnika Veberja, ki je umrla eno uro potem.

V Moravčah na Kranjskem so pri občinskih volitvah zmagali pristaši S. L. S.

Ljubljanski občinski svet je na predlog župana Hribarja soglasno sklenil, da se Pristavska ulica preimenuje v Karol Kotnikovo ulico, v spomin našega največjega mecena in dobrotnika.

Radi detomora je bila obsojena pred mariborskimi porotniki na tri in polletno ječo 31-letna dekla Marija Serdinšek.

Razne vesti.

Koristna iznajdba. Na Dunaj je dospel iz Dubrovnika profesor Kessler, ki je iznašel pripravo, potem katere se bo onemogočilo vsako trčenje vlakov. Poslanec Biankini je predstavil iznajditelja železniškemu ministru Wrbi, ki je obljubil, da bo dal preizkusiti iznajdbo na državne stroške. Ti bodo znašali 2000 K.

Znani francoski avijatik Wright v Parizu se je ponesrečil. Padel je s svojim letalnim strojem na zemljo in se težko ranil. Stroj je popolnoma uničen.

Ruska carica, ki mnogo trpi vsled silne nervoznosti, se je na svet zdravnikov odločila odpotovati na francosko riviero.

Izgoni Židov iz Rusije so se v zadnjem času zelo pomnožili. Iz Kazana in Rige je bilo izgnanih na stotine židovskih obitelji, med njimi tudi takih, ki so bivali že desetletja v dotičnem kraju.

Veliko poverenje. Izdajatelj klerikalnega lista „Bayersches Vaterland“ v Monakovem je poveril iz blagajne Reiffeisenove zadrage 120.000 mark in pobegnil.

Zaroka portugalskega kralja Manuela s princezino Viktorjo Patricijo, hčerjo vojvode Connaughtskega, se v kratkem naznani oficijelno. Princezinja je rojena leta 1886 in tri leta starejša od kralja Manuela.

Veliko narodno tiskarno ustanove v Pragi. Načelovalo jej bo mnogo odličnih čeških politikov, med tem tudi dr. Kramar. Imenovala se bo: Narodni akciovna tiskarna.

Pozor! M. LEVI Pozor!

Trst - ul. Ombrelle 6, III. nad. - Trst
Kupuje rabljene pohištvo, ponešene obleke in divane stroje. Pisati dopisnico. Pride sam na dom

Pristno brnsko sukno

Pomladna in poletna sezona 1910

Kos dolg 3-10 m	1 kos 7 kron
za popolno moško	1 kos 10 kron
obleko (jopič,	1 kos 12 kron
hlače in :: telov-	1 kos 15 kron
nik :: stane	1 kos 18 kron
	1 kos 20 kron

Kos za salonsko obleko K 20. Blago za površnike, loden za planince, svileni kamgarni itd. razpoložljivi po tovarn. cenah solidna in realna

TRGOVINA S SUKNOM

Siegel - Imhof v Brnu.

Uzorec gratis in pošta. prosto.

Privatni kupec ima s tem, da naroči blago naravnost iz tovarne mesta, velike ugodnosti. Radi velike razprodaje vedno sveže blago. — Stalne, ugodne cene. — Tudi majhne naročbe se izvršijo takoj in solidno.

Živnost. banka pro Čechy a Moravu v Pragi

Podružnice v: Brnu, Budejovicah, Iglavi, Krakovu, Lovu, Morav. Ostravi, Olomucu, Pardubicah, Plznju, Prostějovu, Taboru, Trstu in na Dunaju I. Herrengasse 12.

:: 42. glavna skupščina delničarjev ::

ki se je vršila dne 6. marca t. l. je sklenila izplačati za leto 1909

7% tno **dividendo**

t. j. K 14.— na delnico,

katere se zamore vzdigniti proti izročitvi kupona št. 35 od 7. marca naprej ob delavnikih od 9. do 12. predpoldnem pri blagajnah centrale v Pragi in njenih podružnicah v Brnu, Budejovicah, Iglavi, Krakovu, Lovu, Morav. Ostravi, Olomucu, Pardubicah, Plznju, Pro-tejevu, Taboru, Trstu in Dunaju, I. Herrengasse 12.

V PRAGI, dne 6. marca 1910.

UPRAVNI SVET.

Panificio

renomirana tvornica za pečenje izvrstnega

čajnega in dezertnega kruha.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stot. Plača se takoj in s oddelku.

Ženitna ponudba.

Gospodična pridn. in poštenega značaja, ki nima prilike narediti znanja, želi seznaniti se, oziroma poročiti z mladeničem, kateri je v gotovi službi. Železničarji izključeni. Prosi resne ponudbe pod „Danica“, pošte restante, glavna pošta Trst.

400 vrtnic rumenih, belih in rdečih po 20 in poštenega značaja, ki nima prilike narediti znanja, želi seznaniti se, oziroma poročiti z mladeničem, kateri je v gotovi službi. Železničarji izključeni. Prosi resne ponudbe pod „Danica“, pošte restante, glavna pošta Trst.

Osel se kupi. Bitu mora jako pohleven, bolj mlad in močan. Ponudbe na Ins. odd. Edinosti, Trst.

Odda se dobrodošla gostilna pod ugodnimi pogoji. Kje? pove Inseratni oddelk Edinosti.

Zobotehniški pomočnik

z triletno prakso in dobrimi spricvali išče službo pri kakem zobozdravniku v Trstu ali v drugem mestu. Naslov pove Inseratni oddelk Edinosti.

Hiša v Ajdovščini se proda. — Več se izve pri lastniku Dragotinu Žigon v Ajdovščini št. 142.

Iščem službo kot interjevalec pri kakem denarnem zavodu, kot agent sluga ali sploh primerno službo. Govorim in pišem slovenski, hrvatski in italijanski. — Po ujam dobri spricvals. Ponudbe daja Inseratni oddelk Edinosti pod št. 3000.

Dve veliki sobi s kuhinjo in vodo v kuhinji se odda takoj poštenu družini. Ulica dei Fabbri št. 1, prvo nadstropje, vrata št. 6.

Dober glasovir se proda po nizki ceni. Naslov pove Inseratni oddelk Edinosti.

Gostilna „Al Ginnasio“ ul. Squeoovo 7 ima pijače in jedila prve vrste. Priporoča se slavni občinstvu za obilen obisk H. Kosič.

Prvo primorsko podjetje za prevažanje pohištva in speditij. podjetje

Rudolf Exner, Trst

VIA DELLA STAZIONE št. 17

Filijalke: v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

Pošiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse svetovne proge. Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shranjevanje za to pripravljena suha skladišča.

EDINI TRŽAŠKI ZAVOD ZA ČISCENJE IN SHRANJEVANJE PREPROG „VACUM CLEANER“

Točna in solidna postrežba.

Velika zaloga praznih buteljk

Trst, Via delle Ombrelle 5. Telefon 71, Romano 11

GUIDO & UGO COEN

100.000 buteljk od šampanjca za refosk. Prodajajo in kupujejo se buteljke vsake vrste za refosk, šampanjec, bordeaux, rensko vino, konjak itd. Velika zaloga buteljk od pol litra in od eden in pol litra. Damjane iz stekla oplojene

Prevzamejo se dopošiljatve na deželo. Kupuje razbito steklo vseh vrst

V ulico Barriera vecchia št. 20

je bilo prepeljano vse blago iz prodajalne ulice Campanile. Razun tega se nabavi veliko zalogo moških oblek za sezono. Na primer

stane popolna moška obleka 12 kron.

V zalogi se dobi tudi perilo, zefir za srajce, nogovice, spodnja krila, predpasniki, prti, prtiči, obrisalke, bluže itd. NB. Hlače za delo po 1-80 K

: in vse drugo blago po zelo ugodnih cenah. :

Giuseppe Waldner

TRST - ulica Media 3 - TRST

Zaloga jelovega lesa s prodajo na drobno in debelo. — OKVIRJI iz bukovega in je lesa

Izbera vsakovrstnih obloženih in ostruženih predmetov iz bukovega in jelovega lesa itd.

Bogata izbera obložkov. — Lopate za pekárje.

LASTNA HIŠA : Telefon št. 262

LASTNA HIŠA : Telefon št. 262

Največje narodno spedijsko podjetje na Kranjskem

JOSIP SKERLJ

Ljubljana Dunajska cesta 29 (ex Bavar. dvor) se priporoča za vsa v spedijsko strok spadajoča naročila, katera izvrši točno in solidno

: po najnižjih cenah.

Hotel International

v Tržiču (Monfalcone)

se odda takoj v najem

pod jako ugodnimi pogoji.

Hotel je novo zgrajen, ima 30 mehlovanih sob, ugodno lego v bližini postaje. Promet se v Tržiču velikansko razvija, tako, da je spretuostu in vestnemu hotelu izasigurana obara uspešnosti. Znanje slov. in nemšk. jezika je neobhodno potrebno. Ponudbe sprejema lastnik hotela:

IVAN PERIC, velepos.

:: Tržič (Monfalcone) ::

PASTIGLIE PRENDINI

od ogolunjene sladke skorje.

Izma ditelj in izda at l. P. PRENDINI v Trstu.

— Zd avniško priporočeno proti :

grloholu, kašlju, hripavosti, kataru.

Podeljuje pevcem in g. vornikom čist glas.

Zaloga v lekarni P. PRENDINI

in v vseh boljših lekarnah v Trstu in Evropi.

Zahtevajte vedno „Pastiglie Prendini“.

— Paziti je na ponarejanje! —

Stanovanje

v Škorkliji (za vojaško bolnišnico)

3 sobe, 1 sobica in kos vrta. V hiši voda in

plin. (730 kron brez vode in plina)

oddaja se v najem s 24. avgustom

Naslov pove INSER. ODD. EDINOSTI

Gospodar. in konsum. društvo v Lokvi

priredi

II. redni občni zbor

v petek 18. marca t. l. ob 8. uri zvečer

v društvenih prostorih

DNEVNI RED :

1) Predložanje računov.

2) Volitev odbora.

3) Razna posvetovanja.

NAČELSTVO.

Trgovin. čevljev

Antonio Bassi. Trst, ul. del Rivo 42

VELIK IZBOR ČEVLEJ LAST-

NEGA IZDELKA PO ZNIŽANIH

CENAH, DA SE OLAJŠA SL.

OBČINSTVU NAKUP.

Giulio Reddersen

TRST, ulica Giosuè Carducci št. 23

TELEFON št. 813

Kirurško orodje, ortopedični aparati, Modere, umetne roke in noge, berglje, klini pasi, elastični pasi in nogovice elektroterapevtske priprave, aparati za inhalacije.

SKLADIŠČE potrebščin za kirurško zdrav-
ljenja. Potrebščine iz gum. in neovrednane
blage.

Bogomil Pino

bivši urar v Sežani

ima svojo

ново prodajalnico :

ur v TRSTU, ulica

Vincen. Bellini 13

nasproti cerkve

sv. Antona novega

Vsakov. verižic

po tov. cenah.